

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
кафедра державного будівництва

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – обов'язкова

Рік набору – 2020

Силабус навчальної дисципліни «Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2022. 29 с.

Розробники:

С.Г. Серьогіна, докторка юридичних наук, професорка, завідувачка
кафедри державного будівництва,

І.І. Бодрова, кандидатка юридичних наук, доцентка, доцентка кафедри
державного будівництва

О.Ю. Лялюк, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри
державного будівництва

Затверджено на засіданні кафедри державного будівництва
(протокол № 17 від 21.04.2020 р.)

Оновлено:

(протокол № 20 від 16.06.2020 р.)

Оновлено:

(протокол № 20 від 22.06.2021)

Оновлено:

(протокол № 3 від 20.09.2022 р.)

Завідувачка кафедри – С. Г. Серьогіна, докторка юридичних наук,
професорка

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні
Вид навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Серьогіна Світлана Григорівна, завідувачка кафедри, д.ю.н, професорка
Контактний телефон	(057) 704-93-04
E-mail	s.g.seregina@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн консультації	Під час дистанційного навчання проводяться консультації із використанням платформ Moodle, Zoom та ін.

Назва навчальної дисципліни	Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні
Вид навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Лялюк Олексій Юрійович, доцент кафедри державного будівництва, к.ю.н., доцент
Контактний телефон	(057) 704-93-04
E-mail	o.yu.lyalyuk@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн консультації	Під час дистанційного навчання проводяться консультації із використанням платформ Moodle, Zoom та ін.

Назва навчальної дисципліни	Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні
Вид навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Бодрова Ірина Іванівна, доцент кафедри державного будівництва, к.ю.н., доцент
Контактний телефон	(057) 704-93-04
E-mail	i.i.bodrova@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн консультації	Під час дистанційного навчання проводяться консультації із використанням платформ Moodle, Zoom та ін.

Назва навчальної дисципліни	Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні
Вид навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Болдирєв Сергій Вячеславович, доцент кафедри державного

	будівництва, к.ю.н., доцент
Контактний телефон	(057) 704-93-04
E-mail	s.v.boldyryev@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн консультації	Під час дистанційного навчання проводяться консультації із використанням платформ Moodle, Zoom та ін.

Назва навчальної дисципліни	Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні
Вид навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Величко Валерій Олександрович, доцент кафедри державного будівництва, к.ю.н., доцент
Контактний телефон	(057) 704-93-04
E-mail	v.ol.velycho@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн консультації	Під час дистанційного навчання проводяться консультації із використанням платформ Moodle, Zoom та ін.

Назва навчальної дисципліни	Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні
Вид навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Стешенко Тетяна Віталіївна, доцент кафедри державного будівництва, к.ю.н., доцент
Контактний телефон	(057) 704-93-04
E-mail	t.v.steshenko@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн консультації	Під час дистанційного навчання проводяться консультації із використанням платформ Moodle, Zoom та ін.

Назва навчальної дисципліни	Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні
Вид навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Омелько Іван Іванович, доцент кафедри державного будівництва, к.ю.н., доцент
Контактний телефон	(057) 704-93-04
E-mail	i.i.omelko@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій

Онлайн консультації	Під час дистанційного навчання проводяться консультації із використанням платформ Moodle, Zoom та ін.
----------------------------	---

Назва навчальної дисципліни	Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні
Вид навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Петришина Марина Олександрівна, доцент кафедри державного будівництва, к.ю.н., доцент
Контактний телефон	(057) 704-93-04
E-mail	m.o.petryshyna@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн консультації	Під час дистанційного навчання проводяться консультації із використанням платформ Moodle, Zoom та ін.

Назва навчальної дисципліни	Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні
Вид навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Гаращук Ілона Володимирівна, старший викладач кафедри державного будівництва, к.ю.н.
Контактний телефон	(057) 704-93-04
E-mail	i.v.garaschuk@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн консультації	Під час дистанційного навчання проводяться консультації із використанням платформ Moodle, Zoom та ін.

Анотація навчальної дисципліни

Розкривається суть державного будівництва і місцевого самоврядування як базової державознавчої категорії, науки та навчальної дисципліни, засади організації і діяльності органів публічної влади; організаційно-правові аспекти організації та функціонування Верховної Ради України, Президента України, органів виконавчої влади, органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування. Окреслюються важливі питання взаємодії між органами публічної влади.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни – формування системи теоретичних і прикладних знань про особливості правового регулювання порядку формування, організації, функціонування системно-структурної організації органів публічної влади, елементи організації та діяльності органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим і місцевого самоврядування, специфіку організаційно-правових механізмів реалізації їх функцій і повноважень, напрямків модернізації територіальної організації влади в Україні в умовах децентралізації влади та реформи публічного управління.

Завдання:

- засвоєння студентами знань про особливості правового регулювання суспільних відносин в галузі державного будівництва та місцевого самоврядування в Україні;

- формування у студентів категоріально-понятійного апарату з питань державного будівництва та місцевого самоврядування в Україні

- опанування основних доктринальних та прикладних положень щодо формування, організації, функціонування та перспектив розвитку системно-структурної організації органів публічної влади в Україні;

- поглиблення теоретичних знань про територіальну, правову, матеріально-фінансову основу організації і діяльності державних і самоврядних інституцій, форм та методів їх діяльності в умовах децентралізації влади та реформи публічного управління;

- вироблення у студентів вміння тлумачити і застосовувати правові норми під час розв'язання практичних завдань з питань правового регулювання, організації та діяльності органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим і місцевого самоврядування в Україні;

- формування навичок самостійного аналізу проблемних питань взаємовідносин органів державної влади, органів влади Автономної

Республіки Крим і місцевого самоврядування у вітчизняному законодавстві та юридичній практиці;

- формування уміння визначення перспектив вдосконалення і організаційно-правових технологій оптимізації механізму реалізації функцій і повноважень органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим і місцевого самоврядування в Україні.

Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: теорія права, філософії, історія держави і права України.

Кореквізити: конституційне право України.

Постреквізити: адміністративне право України, державне (конституційне) право зарубіжних країн.

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН НД 1. Характеризувати систему нормативно-правових актів, що регламентують суспільні відносини в галузі державного будівництва та місцевого самоврядування в Україні.

РН НД 2. Визначати напрямки здійснення державної політики у сфері державного будівництва та місцевого самоврядування, державної регіональної політики в сучасних умовах політико-правового розвитку.

РН НД 3. Демонструвати розуміння специфіки правового регулювання та перспектив розвитку системно-структурної організації органів публічної влади в Україні у контексті європейських стандартів децентралізації влади та муніципальної демократії.

РН НД 4. Аналізувати елементи організації та діяльності органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим і місцевого

самоврядування.

РН НД 5. Розкривати організаційно-правові, функціонально-компетенційні, територіальні, матеріально-фінансові аспекти модернізації системи публічного управління в Україні.

РН НД 6. Характеризувати організаційно-правові механізми реалізації функцій і повноважень органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим та місцевого самоврядування.

РН НД 7. Визначати організаційну будову, порядок формування, основи, форми і методи діяльності Верховної Ради України, її органів, посадових осіб та народних депутатів України.

РН НД 8. Характеризувати організаційно-правовий механізм забезпечення діяльності Президента України, організацію підготовки та виконання актів Президента України, специфіку функціонування та взаємодії з органами публічної влади Адміністрації Президента України, Ради національної безпеки і оборони України та Представництва Президента України в Автономній Республіці Крим.

РН НД 9. Демонструвати розуміння специфіки правового регулювання основ організації і діяльності, порядку функціонування і організації виконання правових актів Кабінету Міністрів України.

РН НД 10. Розкривати особливості правового статусу, основ, форм і методів діяльності та напрямків оптимізації центральних органів державної влади в умовах реформи публічного управління.

РН НД 11. Розуміти специфіку правового статусу місцевих державних адміністрацій, їх ролі в реалізації державної регіональної політики, особливостей механізму делегування повноважень та їх реалізації на місцевому рівні територіальної організації влади в Україні.

РН НД 12. Демонструвати знання порядку взаємовідносин місцевих державних адміністрацій з органами і посадовими особами місцевого самоврядування та специфіки функціонування військово-цивільних адміністрацій.

РН НД 13. Визначати міжнародно-правові стандарти організації й функціонування місцевих органів публічної влади та проблеми їх імплементації в Україні.

РН НД 14. Демонструвати знання та навички нормо-проектувальної діяльності та правової експертизи проектів актів органів державної влади та місцевого самоврядування.

РН НД 15. Демонструвати знання недоліків та напрямків модернізації правового регулювання системно-структурної організації місцевого самоврядування в Україні в контексті добровільного об'єднання територіальних громад та реформи децентралізації влади.

РН НД 16. Характеризувати особливості функціонування, види та механізм реалізації повноважень органів і посадових осіб місцевого самоврядування, депутатів місцевих рад при вирішенні питань місцевого значення.

РН НД 17. Визначати права членів територіальної громади та аналізувати практику їх захисту від порушень.

РН НД 18. Визначати специфіку правового регулювання та розкривати прикладні аспекти партисипативної демократії на місцевому рівні.

РН НД 19. Демонструвати знання порядку формування представницьких та виконавчих органів місцевого самоврядування в Україні.

РН НД 20. Демонструвати розуміння організаційно-правового механізму взаємодії органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим і органів місцевого самоврядування з громадськими об'єднаннями, політичними партіями, судовими, правоохоронними органами та органами юстиції.

**Види начальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти денної форми навчання**

№ п/п	Аудиторні заняття (контактні)	Самостійна робота (в годинах)
-------	-------------------------------	--------------------------------

	Теми лекцій	Теми практичних занять	
1	Державне будівництво і місцеве самоврядування як наука та навчальна дисципліна	Державне будівництво і місцеве самоврядування як наука та навчальна дисципліна	4
2	Поняття й елементи організації та діяльності органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим та місцевого самоврядування в Україні. Основи організації і діяльності органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим та місцевого самоврядування.	Поняття й елементи організації та діяльності органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим та місцевого самоврядування в Україні. Основи організації і діяльності органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим та місцевого самоврядування	16
3	Організація роботи Верховної Ради України	Організація роботи Верховної Ради України	4
4	Організація роботи органів та посадових осіб Верховної Ради України	Організація роботи органів та посадових осіб Верховної Ради України	4
5	Організація роботи народних депутатів України	Організація роботи народних депутатів України	4
6	Організація роботи Президента України	Організація роботи Президента України	4
7	Організація роботи Кабінету Міністрів України та центральних органів виконавчої влади	Організація роботи Кабінету Міністрів України та центральних органів виконавчої влади	4
8	Організація роботи місцевих державних адміністрацій	Організація роботи місцевих державних адміністрацій	4
9	Організація роботи органів влади Автономної Республіки Крим	Організація роботи органів влади Автономної Республіки Крим	4
10	Організація місцевого самоврядування в Україні	Організація місцевого самоврядування в Україні	4
11	Організація роботи представницьких органів і посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад	Організація роботи представницьких органів і посадових осіб місцевого самоврядування	6
12		Організація роботи депутатів місцевих рад	6
13		Відносини органів державної влади, органів влади автономної Республіки Крим і органів місцевого самоврядування з	8

		громадськими об'єднаннями, політичними партіями, судовими, правоохоронними органами та органами юстиції	
	Усього		72

**Види навчальних занять і самостійна робота
для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання**

№ п/п	Теми лекцій	Теми практичних занять	Самостійна робота (в годинах)
1	Поняття й елементи організації та діяльності органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим та місцевого самоврядування в Україні	Поняття й елементи організації та діяльності органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим та місцевого самоврядування в Україні	110
2	Організація роботи Верховної Ради України	Організація роботи Верховної Ради України	
3	Організація місцевого самоврядування в Україні		

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

- опрацювання нової наукової та навчальної літератури, нормативно - правової бази, практики роботи органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим і місцевого самоврядування в Україні, матеріалів експертно-аналітичних центрів тощо;
- робота над кейсами з питань організації і функціонування органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим і місцевого самоврядування в Україні;
- виконання практичних завдань, самотестування;
- написання есе і рефератів;
- підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції;
- участь у конкурсах студентських наукових праць;

– підготовка до практичних занять, колоквиумів і тестування.

Завдання й методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у Навчально-методичному посібнику для практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» / Уклад.: С.Г. Серьогіна, І.І. Бодрова, С.В. Болдирєв та ін. Х.: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. – 90 с.

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

Виборчий кодекс України від 19.12.2019 № 396- IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#Text>

Конституція Автономної Республіки Крим від 21.10.1998 р.: затв. Законом України від 23.12.1998 р. № 350-XIV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/350-14#Text>

Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

Питання Апарату Ради національної безпеки і оборони України: Указ Президента України від 18.10.2019 р. № 764/2019. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/7642019-30005>

Питання забезпечення діяльності Президента України: Указ Президента України від 20.06.2019 р. № 417/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/417/2019#Text>

Питання Представництва Президента України в Автономній Республіці Крим: Указ Президента України від 17.10.2019 р. № 758/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/758/2019#Text>

Положення про Апарат Ради національної безпеки і оборони України: Указ Президента України від 14.10.2005 р. № 1446/2005. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1446/2005#Text>

Про Верховну Раду Автономної Республіки Крим: Закон України від 10.02.1998 р. № 90/98-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/90/98-%D0%B2%D1%80#Text>

Про громадські об'єднання: Закон України від 22.03.2012 р. № 4572-17. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text>

Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 05.02.2015 р. № 157-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19#Text>

Про затвердження Положення про Апарат Верховної Ради України: розпорядження Голови Верховної Ради України від 25.08.2011 р. № 769. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/769/11-рг#Text>

Про затвердження Положення про секретаріат комітету Верховної Ради України: Розпорядження Голови Верховної Ради України від 22.02.2008 р. № 305. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/305/08-рг#Text>

Про затвердження Положення про секретаріат депутатської фракції у Верховній Раді України: Розпорядження Голови Верховної Ради України від 22.02.2008 р. № 304. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/304/08-рг#Text>

Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 р. № 393/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text>

Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 р. № 794-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text>

Про комітети Верховної Ради України: Закон України від 04.04.1995 р. № 116/95-ВР у ред. Закону від 22.12.2005 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/116/95-%E2%F0#Text>

Про Конституційний Суд України: Закон України від 13.11.2017 р. № 2136-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19#Text>

Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>

Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 р. № 586-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>

Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>

Про органи самоорганізації населення: Закон України від 11.07.2001 р. № 2625-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2625-14#Text>

Про особливу процедуру усунення Президента України з поста (імпичмент): Закон України від 10.09.2019 р. № 39-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/39-20#Text>

Про офіційні символи глави держави: Указ Президента України від 29.11.1999 р. № 1507/99. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1507/99#Text>

Про політичні партії в Україні: Закон України від 05.04.2001 р. № 2365-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2365-14#Text>

Про Положення про Офіс Президента України: Указ Президента України від 25.06.2019 р. № 439/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436/2019#Text>

Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 р. № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>

Про Представництво Президента України в Автономній Республіці Крим: Закон України від 02.03.2000 р. № 1524-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1524-14#Text>

Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 р. № 1697-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>

Про Раду міністрів Автономної Республіки Крим: Закон України від 16.06.2011 р. № 3530-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3530-17#Text>

Про Раду національної безпеки і оборони України: Закон України від 05.03.1998 р. № 183/98-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183/98-%D0%B2%D1%80#Text>

Про Регламент Верховної Ради України: Закон України від 10.02.2010 № 1861-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-17#Text>

Про розподіл обов'язків з питання виконання окремих повноважень Голови Верховної Ради України між Першим заступником Голови Верховної Ради України та заступником Голови Верховної Ради України: Розпорядження Голови Верховної Ради України від 04.11.2019 р. № 1191-к. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1191к/19-пр#Text>

Про розподіл обов'язків між Керівником Апарату Верховної Ради України та заступниками Керівника Апарату Верховної Ради України: Розпорядження Голови Верховної Ради України від 20.05.2020 р. № 199 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/199/20-пр#Text>

Про свободу совісті та релігійні організації: Закон України від 23.04.1991 р. № 987-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/987-12#Text>

Про Службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992 р. № 2229-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12#Text>

Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 07.06.2001р. № 2493-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14#Text>

Про співробітництво територіальних громад: Закон України від 17.06.2014 р. № 1508-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1508-18#Text>

Про статус депутата Верховної Ради Автономної Республіки Крим: Закон України від 22.12.2006 р. № 533-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/533-16#Text>

Про статус депутатів місцевих рад: Закон України від 11.07. 2002 р. № 93-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93-15#Text>

Про статус народного депутата України: Закон України від 17.11.1992 р. № 2790-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2790-12#Text>

Про стимулювання розвитку регіонів: Закон України від 08.09.2005 р. № 2850 – IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2850-15#Text>

Про структуру Апарату Верховної Ради України: Постанова Верховної Ради України від 20.04.2000 р. № 1678-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1678-14#Text>

Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>

Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 р. № 333-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80#Text>

Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України: Закон України від 19.12.2019 р. № 400-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/400-20#Text>

Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: Закон України від 23.12.1997 р. №776/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/776/97-%D0%B2%D1%80#Text>

Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 р. № 3166-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17#Text>

Література

Основна

Бодрова І.І. Добровільне об'єднання територіальних громад як конституційна гарантія місцевого самоврядування в Україні. Державне будівництво та місцеве самоврядування. 2021. Вип. 41. С. 76-92.

Бодрова І.І. Проблеми правового регулювання державного нагляду за додержанням органами місцевого самоврядування Конституції та законів в Україні. Державне будівництво та місцеве самоврядування : зб. наук. пр. / Нац. акад. прав. наук України, НДІ держ. буд-ва та місц. самоврядування . Харків: Право, 2019. Вип. 37. С. 37-55.

Болдирєв С.В., Сидоренко О.О. Теоретично-правовий зміст децентралізації як державницького інституту. Державне будівництво та місцеве самоврядування. 2021. Вип. 41. С. 48 - 61.

Болдирєв С.В., Лінник М.П. Питання вдосконалення нормативно-правової бази, що регулює діяльність Президента України та його допоміжних органів на сучасному етапі розвитку української державності. Юридичний науковий електронний журнал. №11, 2021. С. 76-78.

Величко В.О. Надання адміністративних послуг як функція органів місцевого самоврядування. Державне будівництво та місцеве самоврядування: зб. наук. пр. / редкол.: С.Г. Серьогіна та ін. Харків: Право, 2018. Вип. 35. С. 68-82.

Гаращук І.В. Сучасні аспекти теоретико-правового забезпечення реалізації принципу субсидіарності в процесі децентралізації в Україні. Державне будівництво та місцеве самоврядування : зб. наук. пр. / редкол.: С. Г. Серьогіна та ін. Х. : Право, 2022. Вип. 43. С.154-164.

Гаращук І.В. Комунальна власність об'єднаних територіальних громад: сучасний погляд та перспективи розвитку // Державне будівництво та місцеве самоврядування : зб. наук. пр. / Нац. акад. прав. наук України, НДІ держ. буд-ва та місц. самоврядування . - Харків : Право, 2020. Вип. 40. С. 111-124.

Гаращук І.В. Поняття комунальної (муніципальної) власності: узагальнення підходів до інтерпретації. Державне будівництво та місцеве самоврядування: зб. наук. пр. / редкол.: С. Г. Серьогіна та ін. – Х. : Право, 2018. Вип. 36. С. 135– 148.

Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні : підручник / І. І. Бодрова, С. В. Болдирєв, В. О. Величко та ін. ; за ред. С. Г. Серьогіної ; 4-те вид., переробл. та допов. Х. : Право, 2018. 392 с.

Державне будівництво і місцеве самоврядування : посіб. для підгот. до іспиту/ С. Г. Серьогіна, О. Ю. Лялюк, І. І. Бодрова та ін. Х. : Право, 2020. 212 с.

Добровільне об'єднання територіальних громад в Україні / С. Г. Серьогіна, І. І. Бодрова, П. М. Любченко, С. В. Болдирев, О. Ю. Лялюк, Л. М. Баранова, О. П. Печений. – Х. : НДІ державн. буд-ва та місц. самовряд, 2017. 216 с. (Серія “Наукові доповіді”; вип. 21).

Закоморна К.О. Принципи децентралізації публічної влади в актах ЄС. Державне будівництво та місцеве самоврядування: зб. наук. пр. /ред.кол.: С.Г. Серьогіна та ін. Х.: Право, 2021. Вип. 42. С. 80 –96.

Закоморна К.О. Принцип муніципальної автономії як гарантія децентралізації публічної влади. Підприємництво, господарство і право. 2021. № 2. С. 143 – 147.

Закоморна К., Юхименко Д. Досвід функціонування інституту глави держави в системі стримувань та противаг у пострадянських країнах: перспективи для України. Підприємництво, господарство і право. 2021. № 5. С. 122 – 126.

Зозуля О.І. Конституційно-правовий статус парламентських комітетів в Україні: монографія. Х.: Майдан, 2019. 619 с.

Інституційно-функціональна організація місцевої влади в Україні: сучасний стан і перспективи розвитку / Ю. П. Битяк, П. М. Любченко, О. В. Петришин та ін.; за ред. С. Г. Серьогіної, І. В. Яковюка. К., 2009.

Конституція України. Науково-практичний коментар / редкол.: В.Я. Тацій (голова редкол.), О.В. Петришин (відп. секретар), Ю.Г. Барабаш та ін.; Нац. акад. прав. наук України. 2-ге вид., переробл. і допов. – Х. : «Право», 2011. С. 971–1028.

Лялюк О. Ю. Основи організації і діяльності місцевих рад в Україні: моногр. Х.: Право, 2008. 288с.

Лялюк О.Ю. Проблеми правового статусу старости в системі територіальної організації влади України. Державне будівництво та місцеве самоврядування. № 41. 2021. С. 93-107.

Лялюк О.Ю. Актуальні питання співвідношення контролю та нагляду в системі місцевого самоврядування в умовах децентралізації. Державне будівництво та місцеве самоврядування. № 37. 2019. С. 35-47.

Лялюк О.Ю. Практичні приклади формування та вирішення окремих колізій та правової невизначеності у сфері місцевого самоврядування. Державне будівництво та місцеве самоврядування. 2022. № 43. С. 92-106.

Лялюк О.Ю. Проблемні питання формування територіальної основи об'єднаної територіальної громади в процесі реформування місцевого самоврядування. Державне будівництво та місцеве самоврядування. № 35. 2018. С. 83-93.

Новітні державотворчі процеси в Україні: виклики і перспективи. К.: Ін-т законодавства Верхов. Ради України, 2011. 224 с.

Омелько І. І. Правове регулювання та практика реалізації форм діяльності депутатів місцевих рад в Україні. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2020. № 2. Vol. 3. С. 129-135.

Омелько І.І. Сесійні форми діяльності депутатів місцевих рад в Україні. Державне будівництво та місцеве самоврядування: зб. наук. пр. / Нац. акад. прав. наук України. Х. : Право, 2020. Вип. 39. С. 196-210.

Омелько І.І. Поняття і класифікація форм діяльності депутатів місцевих рад. Державне будівництво та місцеве самоврядування : зб. наук. пр. / Нац. акад. прав. наук України, НДІ держ. буд-ва та місц. самоврядування. Х. : Право, 2020. Вип. 40. С. 182-200.

Омелько І. І. Форми діяльності депутатів місцевих рад в аспекті їх правового статусу. *Порівняльно-аналітичне право*. 2020. № 4. С. 71-78

Petryshyna M. O. The system of normative-legal acts of local self-government in Ukraine. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 4. С. 145 – 150.

Петришина М. О. Теоретико-правові проблеми забезпечення надання публічних послуг суб'єктам господарювання органами місцевого самоврядування. *Право та інновації*. 2020. № 2 (30). С. 93 – 99.

Проблеми правового регулювання організації та діяльності апарату Президента України: наук.-практ. посіб. / Ю. П. Битяк, С. Г. Серьогіна, І. І. Бодрова. Х.: НДІ держ буд-ва та місц. самоврядування, 2011. 138 с.

Проблеми функціонування місцевих рад та їх виконавчих органів: моногр. / за ред. Ю. М. Тодики. Х.: Право, 2009. 540 с.

Серьогіна С. Г., Бодрова І. І., Петришина М. О. Муніципально-правова політика як пріоритетний напрямок правової політики в умовах реформування територіальної організації влади та європейської інтеграції України. Вісник Національної академії правових наук України. 2021. № 3. С. 129 – 143

Серьогіна С., Серьогін В. Децентралізація і місцеве самоврядування у контексті зміцнення народовладдя в Україні. Право України. 2019. № 10. С. 158-174.

Серьогіна С.Г. Муніципальні права особи: місцеве самоврядування в аспекті прав людини. Державне будівництво та місцеве самоврядування. 2018. Вип. 36. С.3-20.

Серьогіна С.Г., Демиденко Г.Г. Про демократичні традиції вітчизняного державотворення. Державне будівництво та місцеве самоврядування. 2021. Вип. 41. С. 11-37.

Серьогіна С.Г., Петришина М.О. Пошук оптимальної державно-правової моделі контролю у сфері місцевого самоврядування та муніципальної нормотворчості: досвід країн ЄС. Державне будівництво та місцеве самоврядування : зб. наук. пр. / Нац. акад. прав. наук України, НДІ держ. буд-ва та місц. самоврядування. Х. : Право, 2022. Вип. 43. С.52-74.

Svitlana Serohina, Oleksandr Petryshyn, *Vitalii Serohin*. Decentralization of public power in Ukraine in the context of glocalisation. (Децентралізація державної влади в Україні в умовах глокалізації). International Comparative Jurisprudence. 2020. Vol 6, No 2. P.190-200.

Совгиря О. В. Конституційно-правовий статус Кабінету Міністрів України: сучасний стан та тенденції розвитку. монографія. К. : Юрінком Інтер, 2012. 464 с.

Стешенко Т.В., Пахомов А.В. До проблеми місцевого референдуму: правовий аспект. Юридичний науковий електронний журнал – електронне наукове фахове видання Запорізького національного університету. 2021. № 11. С.71-75.

Стешенко Т.В., Говоруха Л.С. Державницька теорія місцевого самоврядування у пострадянській правовій доктрині. Державне будівництво та місцеве самоврядування. 2021. Вип. 41. С. 62-75.

Стешенко Т. В., Іванова В. С. Муніципально-правова практика організації роботи депутатів місцевих рад. Державне будівництво та місцеве самоврядування. 2019. Вип. 37. С. 163-178.

Управління комунальною власністю в умовах реформування місцевого самоврядування та розвитку міжмуніципального співробітництва. Навчальний посібник / За заг. редакцією Шкільняка М.М., Толкованова В.В., Журавля Т.В. К., 2019. 310 с.

Додаткова

Барабаш Ю. Г. Парламентський контроль в Україні (конституційно-правовий аспект). Моногр. Х. : Легас, 2004.

Бедрій Р. Б. Об'єкти комунальної власності в Україні: конституційно-правовий аспект. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. серія юридична. 2015. Вип. 4. С. 75-83.

Бодрова І. І. Правовий статус асоціацій місцевих рад України: питання теорії і практики: моногр. Х.: Вид. СПД ФО Вапнярчук Н.М., 2006

Бодрова І.І. Проблеми імплементації європейських стандартів у сфері компетенції місцевого самоврядування в Україні Державне будівництво та місцеве самоврядування: зб. наук. пр. Харків, 2019. Вип.38. С. 26-48.

Бодрова І. І. Система допоміжних органів при Президентіві України. Держ. буд-во та місц. самоврядування: зб. наук. пр. / редкол.: Ю.Г. Барабаш та ін. Х.: Право, 2012. Вип. 23.

Болдирєв С.В. Тимчасові слідчі комісії як суб'єкти здійснення парламентського контролю в Україні. Держ. буд-во та місц. самоврядування: зб. наук. праць; редкол.: Ю. П. Битяк та ін. Х.: Право, 2011. Вип. 22. С. 139-149.

Болдирєв С. В., Чубарь С.С. Об'єднання територіальних громад в механізмі децентралізації влади. Державне будівництво та місцеве самоврядування. 2019. Вип. 37. С. 69 - 86.

Болдирєв С. В., Чубарь С.С. Сучасний стан реалізації реформи децентралізованого устрою України: наявні недоліки та труднощі в запровадженні // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Юридичні науки". 2021. № 11. <https://doi.org/10.25313/2520-2308-2021-11-7700>

Віліжінський В.М., Попов М.П. Реформування системи місцевого самоврядування в Україні з урахуванням національних традицій врядування. Моногр. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2016.

Величко В. О. Конституційно-правовий статус місцевих державних адміністрацій в Україні. моногр. – Х., 2005.

Величко В.О. Проблеми функціонування центрів надання адміністративних послуг. Державне будівництво та місцеве самоврядування: зб. наук. пр. / редкол.: С.Г. Серьогіна та ін. Х. : Право, 2019. Вип. 38. С. 118-132.

Волощук О. Т. Інститут Президента в системі органів державної влади: історико-теоретичний аспект. Моногр. Чернівці: Вид- во ЧНУ, 2011. 112 с.

Гаращук І.В. Питання ефективного використання ресурсного потенціалу об'єднаних територіальних громад. Державне будівництво та

місцеве самоврядування : зб. наук. пр. / редкол.: С. Г. Серьогіна та ін. Х. : Право, 2021. Вип. 41. С. 107 – 119.

Георгієвський Ю. В. Компетенція органів публічної влади: теорія і практика застосування. К. : Логос, 2015. 345 с.

Георгіца А. З. Законодавча влада: поняття, правова природа, місце і роль у системі органів публічної влади. Право України. 2009. №11. С. 100-118.

Гудима Н. В. Принципи відкритості і прозорості в діяльності органів державного управління України: основи правового регулювання. монографія (друге видання, доповнене і перероблене). Черкаси, 2011. 200 с.

Децентралізація влади. Законодавство. Роз'яснення. Зразки документів / за ред. В.В.Бондаренка. К.: Юрінком Інтер, 2017. 420 с.

Дніпров О. С. Виконавча влада в Україні: теоретико- концептуальні підходи до розуміння сутності в сучасних умовах трансформації суспільства. Монографія. Київ, 2018. 540 с.

Дробот І.О. Гарантування місцевого самоврядування в Україні: теоретико-методологічний аспект. Моногр. Львів, 2010. 310 с.

Закоморна К.О. До питання про визначення терміну «регіоналізація» в сучасній вітчизняній і зарубіжній доктрині Державне будівництво та місцеве самоврядування. 2019. Вип. 38. С. 107 –119

Закоморна К.О. Поняття децентралізації публічної влади у вітчизняній та зарубіжній доктрині. *The Journal of Eastern European Law / Журнал східноєвропейського права*. 2019. № 60. С. 57 – 63.

Інституційно-функціональна організація місцевої влади в Україні: сучасний стан і перспективи розвитку / Ю. П. Битяк, П. М. Любченко, О. В. Петришин та ін.; за ред. С. Г. Серьогіної, І. В. Яковюка. К., 2009.

Кондрацька Н.М. Сучасна системно-структурна організація місцевого самоврядування в Україні. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2015. Вип. 35. Частина II. Том 1. С. 91-96.

Кулик Т.О. Конституційні засади взаємодії місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування в місті Києві. Моногр. К.: Алерта. 2016.

Кульчицька О. Організаційно-правові форми діяльності депутатських фракцій у Верховній Раді України. Форум права. Електрон. наук. фахове видання. 2009. № 3. С. 383-391 URL: <http://www.nbuv.gov.ua/e-jour/als/FP/2009-3/iNdex.htm>

Литвак О. М. Правова природа інституту президентства. Моногр. К.: Атіка, 2010. 168 с.

Любченко П. М., Семко С.О. Організаційні форми роботи представницьких органів місцевого самоврядування: Моногр. Х. : Право, 2012. 216 с.

Лялюк О.Ю., Полишин Г.В. Шлях до децентралізації: зарубіжний досвід для України // Державне будівництво та місцеве самоврядування. № 38. 2019. С. 41-55.

Медвідь А. Б. Поняття та мета створення тимчасових спеціальних комісій як специфічного виду парламентських органів. Наук. вісн. УжНУ. Серія Право. 2008. № 9. С. 160-162.

Мочков О.Б. Територіальна громада в реалізації місцевої демократії : моногр. К. : "АртЕк", 2019.

Нестерович В.Ф. Принципи відкритості та прозорості у діяльності органів державної влади як важлива передумова для утвердження демократії участі. Філософські та методологічні проблеми права. 2016. № 4. С. 67-78.

Овчаренко В. Місцеве самоврядування в Україні: історичні витоки, становлення та перспективи. Моногр. К. : Логос, 2014.

Онупрієнко А. М. Місцеві органи влади в механізмі демократичної держави: теоретико-правовий аналіз: Моногр. Х.: Право, 2009.

Парламентські слухання – важливий чинник удосконалення національного законодавства / заг. ред. В.О. Зайчука. К.: Ін-т законодавства Верхов. Ради України, 2012.

Петришина М.О. Нормотворча діяльність в органах місцевого самоврядування в Україні. Моногр. Х. : Право, 2011.

Проблеми конституційно-правового регулювання організації та функціонування органів влади Автономної Республіки Крим / за ред. С. Г. Серьогіної. Х.: Прапор, 2012. (Серія «Наукові доповіді»; Вип. 4).

Савченко Л. А. Правовий статус Рахункової палати України: Моногр./ Л. А. Савченко. – Ірпінь, 2002.

Серьогіна С.Г., Демиденко Г.Г. До витоків місцевого самоврядування та державного будівництва в Україні. Державне будівництво та місцеве самоврядування. Харків. 2019. Вип. 37. С. 16-36.

Серьогіна С. Г. Муніципальна реформа як чинник удосконалення функціонування системи місцевого самоврядування в Україні. Державне будівництво та місцеве самоврядування. 2013. Вип. 26. С. 3–15.

Серьогіна С. Г. Оптимізація статусу Президента як ключова ланка конституційної реформи в Україні. Право України. 2009. № 6. С. 23-28.

Система органів виконавчої влади України: правові, наукові проблеми удосконалення організації та діяльності / за заг. ред. О. Ф. Андрійко. К., 2011.

Скляренко І. В. Поняття, ознаки та види комунальної власності як виду публічного майна. Актуальні проблеми правознавства. 2019. № 2. С. 77-82.

Соляник К. Є. Виконавчі органи місцевих рад в Україні: правовий статус і організація роботи. Моногр. Х. : Крок, 2004.

Ставнійчук А. Місцевий референдум як форма безпосереднього здійснення муніципальної влади територіальною громадою. Моногр. – Х. : Фактор, 2020.

Стешенко Т.В., Вертегел Є.П., Куртіш Л.А. Концептуальні підходи дослідження територіальних громад у системі місцевого самоврядування. Юридичний науковий електронний журнал – електронне наукове фахове видання Запорізького національного університету. 2021. № 3. С.71-75

Стещенко Т. В., Никончук Н. С. Об'єднання територіальних громад як один із напрямів реформи децентралізації влади в Україні. Державне будівництво та місцеве самоврядування. 2020. Вип. 40. С. 97-110.

Сушинський О. І. Місцеві державні адміністрації: відносини з іншими інституціями влади. Львів : Вид-во ЛРІДУ УАДУ, 2002.

Фролов О. О. Гарантії місцевого самоврядування в Україні: проблемні питання. Віче. 2011. № 6. С. 26-28.

Чернецька О. Ф. Конституційно-правовий статус депутатів місцевих рад за законодавством України. Моногр. К.: Скіф: КНТ, 2008.

Шаповал В. Д. Конституційно-правовий статус сільського, селищного, міського голови в Україні. Моногр. Кременчук: Вид. ПП Щербатих О.В., 2010.

Щербанюк О. В. Народний суверенітет і реалізація владоспроможності демократичної держави. Монографія. Книга II. Монографія. К.: Логос, 2013.

Інтернет-ресурси:

Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>

Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України . URL: <http://www.kmu.gov.ua>

Офіційний веб-портал Верховного Суду. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/

Офіційний веб-портал Конституційного Суду України. URL: <https://ccu.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України. URL: <https://minjust.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Рахункової палати. URL: <https://rp.gov.ua/home/>

Офіційний сайт Асоціації міст України. URL: <http://www.auc.org.ua/>

Українська асоціація районних та обласних рад. URL: <http://uaror.org.ua>

Всеукраїнська асоціація сільських та селищних рад. URL:

<http://vassr.org/index.php/ua/> –

Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)». URL: <http://www.nau.ua>

База даних законодавства ЄС URL: <http://europa.eu.int/eur-lex>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри державного будівництва URL: http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=185:derzhavne-bud%D1%96vnicztvo-ta-m%D1%96sचेve-samovryaduvannya&Itemid=151

Навчально-методичний посібник для практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни “Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні” (ступінь “Бакалавр”, спеціальність 081 “Право”) / уклад.: С.Г. Серьогіна, І.І. Бодрова, С.В. Болдирєв та ін. – Х. : Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого”, 2021. – 90 с. URL: <http://77.244.44.2/materials/view.php?id=5853>

Питання до іспиту «Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні». URL: http://77.244.44.2/materials/files/state_building/0053/01.pdf

Вимоги викладача

Здобувачі вищої освіти *повинні*: регулярно відвідувати лекції, практичні заняття, колоквіуми та інші форми навчальних занять; здійснювати підготовку до практичних занять, колоквіумів, виконувати передбачені письмові завдання; опрацьовувати обов'язкові літературу та інші інформаційні джерела; виконати самостійну та контрольну роботи; додержуватися вимог академічної доброчесності, не допускати повторюваності та плагіату; дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників навчального процесу; бути уважним, зваженим, дотримуватися дисципліни і часових меж лекційних та практичних занять.

Здобувачам вищої освіти *рекомендується*: брати активну участь в

обговоренні питань та завдань на практичних заняттях; відпрацьовувати пропущені заняття; відвідувати консультації викладача з метою уточнення та поглиблення отриманих знань; вивчати додаткову літературу з навчальної дисципліни; ознайомитися з правозастосовною практикою.

Викладач *бере до уваги*: участь у роботі наукового гуртка, студентських наукових конференціях та інших наукових заходах; виконання науково-дослідницьких робіт; наявність наукових публікацій; проходження стажування та використання інших форм академічної мобільності; досвід практичної роботи студента за профілем дисципліни.

Обов'язкова вимога – дотримання здобувачами вищої освіти норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (http://nauka.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/08/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Під час аудиторних занять дозволяється використовувати гаджети тільки в навчальних цілях (приміром, для перегляду презентацій лекції), а ноутбуки і планшети – для ведення конспектів лекцій і відстеження потрібної інформації.

Контрольні заходи

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні» передбачає проведення поточного й підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на *практичних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, вирішення практичних завдань або задач, участь у розробці кейсу, захист есе за ініціативи студента. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента до вивчення поточного матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за п'ятибальною шкалою (0, 0,5, 1, 1,5, 2);

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі тесту - максимально 6 балів;

- виконання студентами впродовж семестру завдань для *самостійної роботи* (анотування прочитаної додаткової літератури, написання есе та його презентації на практичному занятті; підготовка постатейних матеріалів до нормативно – правових актів, підготовка та подання до опублікування наукової статті, тез наукової доповіді чи повідомлення тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 8.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є іспит. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за іспит, становить 60. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю й самостійної роботи, за якої студент допускається до іспиту, становить 25 балів.

Шкала підсумкової оцінки знань студентів

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	20 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 19